

[Menu](#)

DE Kunstmeisjes

GO | NO GO #233: Skin deep

Gaan of niet gaan: dat bepaal je zelf. Wij geven je – met een kritische blik – tips voor tentoonstellingen. Deze keer zijn we in de Ketelfactory in Schiedam voor de expositie van Michael Kirkham en Ina van Zyl.

Stel, je komt in het midden van de nacht aangeschoten thuis en kijkt een tijdje in de spiegel. Plotseling herken je jezelf bijna niet: je lijkt wel iemand anders – iemand die je nog niet kent. Je hoeft hier trouwens niet eens speciaal dronken of stoned voor te zijn, want het kan ook zomaar gebeuren als je je nagels knipt. Je ziet je handen en plotseling verbaas je je erover hoe raar een vinger met nagel eigenlijk is. De schilderijen van Michael Kirkham en Ina van Zyl (beide uit 1971) die nu in de Schiedamse Ketelfactory te zien zijn, lijken de werkelijkheid net zo een klein duwtje te hebben gegeven. Het gaat over de verbazing en vervreemding die je voelt als je langer naar iets blijft kijken. In de tentoonstelling *Highlighting skin* zijn in drie ruimtes ongeveer twintig figuratieve schilderijen door elkaar heen gehangen.

Zaalopname 'Highlighting Skin' G.J. van Rooij en De Ketelfactory.

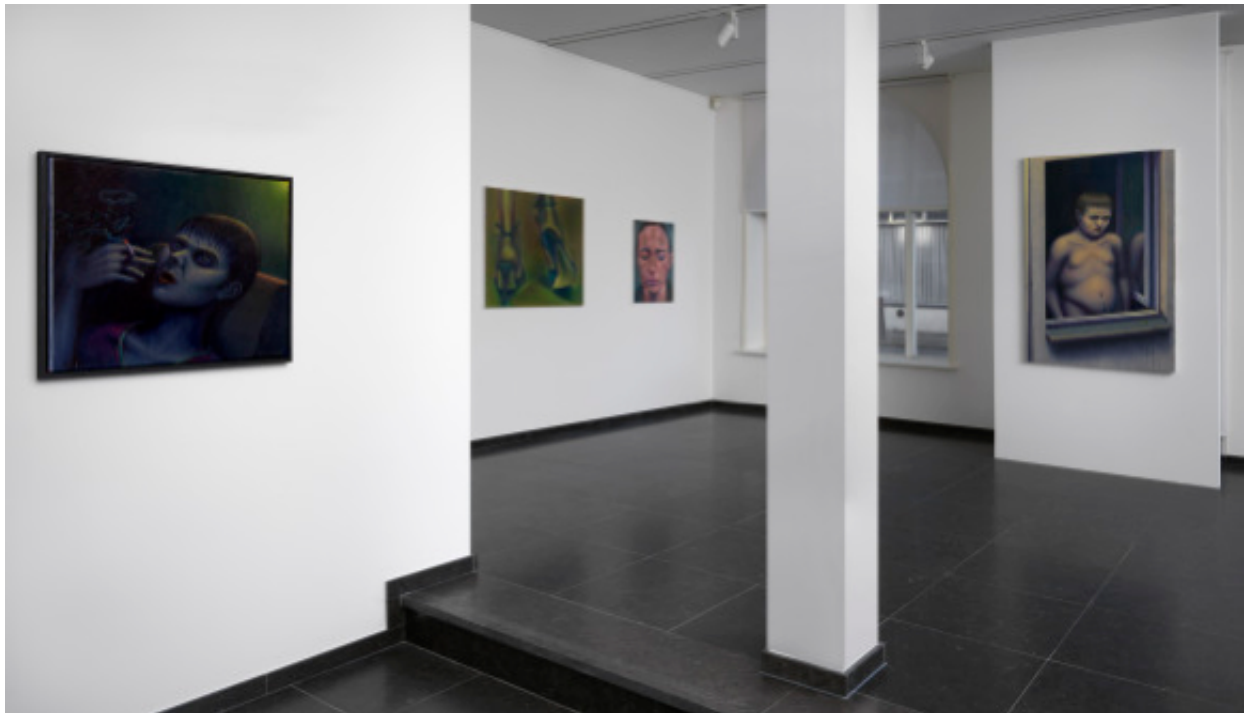
Ina van Zyl zoomt in op voorwerpen: een schelp, twee naalden van een naaldboom, twee grote ronde pruimen. Ze schildert ook vaak lichaamsdelen: een achterhoofd, vingers, twee voeten balancerend op hoge hakken. De kunstenaar staat steeds met haar neus bovenop de onderwerpen, die het beeld helemaal vullen. Bij haar wordt zelfs een teen monumentaal. Michael Kirkham schildert in zichzelf verzonken figuren, vaak hangend op een bank of zittend op een bed. Hij werkt vanuit zijn herinnering en schildert nooit foto's na. Daardoor zijn zijn figuren net niet menselijk, maar alsof ze van kaarsvet zijn gemaakt. De oeuvres van Van Zyl en Kirkham blijken best veel met elkaar gemeen te hebben: de nachtelijke sferen, de aandacht voor lichtinval en detail, de ruimte die de werken openlaten voor allerlei interpretaties. Het werk van beide kunstenaars heeft een zekere magische kwaliteit. Zowel bij Van Zyl als Kirkham zitten de voorwerpen of personages in hun eigen wereld.

Zaaloopname 'Highlighting Skin' G.J. van Rooij en De Ketelfactory.

+ | Je kent het wel: je wordt even wakker middenin de nacht en eerst zie je bijna niets, tot je langzaam vormen en kleuren te ontwaren. In het werk van Ina van Zyl ontdek je ook steeds meer licht en kleur. Alles in haar schilderijen wordt meegenomen door de vloed van de nacht, waarin de kleuren nog niet helemaal vastliggen. Hoe de objecten er in gewoon daglicht zouden uitzien, kom je nooit helemaal te weten. Neem bijvoorbeeld haar werk van een voet op een hoge hak, *Rumour*. In dit werk wordt de complexiteit van huidskleur zichtbaar gemaakt. Is het een lichte huidskleur? Het zou ook een donkere huidskleur kunnen zijn onder een felle lamp. Is het een vrouw? Is het een man? Waarschijnlijk een vrouw, maar hoe langer je kijkt, hoe curieuzer de tenen worden. Hoe comfortabel rust deze voet op deze oncomfortabel hoge hak? Het lijkt erop alsof Ina van Zyl met haar verstilde monumentale composities ons wil laten zien hoe relatief, maar

ook hoe gekleurd onze blik eigenlijk is.

Zaalopname 'Highlighting Skin' G.J. van Rooij en De Ketelfactory.

+ | Als je het werk van Kirkham voor de eerste keer ziet, wil je je er liever van afwenden. Zijn figuren kijken dwars door je heen, ze zijn niet geïnteresseerd in jou. Ze leven in hun eigen sfeer; een lege wereld waar je niet bepaald vrolijk van wordt. Kirkhams figuren zijn extreem plastisch afgebeeld als een soort latex-poppen in wezenloze ruimtes. Maar de wereld die hij laat zien, is meer de onze dan we willen denken. Neem het grootste doek uit de tentoonstelling, *Unser Nachbarn* (2017-2018). We zien een naakte man voor een open raam. Met zijn vettige huid, hangende borsten en zijn bolle buikje voldoet hij niet bepaald aan een schoonheidsideaal. En dan kijkt hij ook nog zo raar voor zich uit, alsof hij het liefst bij jou door het raam naar binnen wil gluren. Het zal je buurman maar wezen! Is dit een portret van een vieze man of is het eigenlijk een religieuze afbeelding?

De titel hint namelijk naar het bijbelse credo: 'Heb uw naaste lief als uzelf'. Kirkham schildert deze buurman met heel veel aandacht en dwingt je daarmee langer te blijven kijken. Daardoor gebeurt er iets vreemds: is deze man echt wel zo vies? Door het licht dat wel van binnenuit lijkt te komen, krijgt het lichaam iets zachts. De ranzigheid wordt engelachtig. Je betrapt jezelf op een vooroordeel – opeens ben jij de voyeur geworden.

Hoe lang doe je er over? | 1 uur

Expert level | Beginners | ~~Gevorderden~~ | ~~Crazy pro~~

Meer weten | De titel van de tentoonstelling *Highlighting Skin* is ontleend aan het essay dat Ernst van Alphen ter gelegenheid van de expositie schreef. De titel verwijst zowel naar de huid van de afgebeelde vormen en figuren als naar die van het doek en de verf. In het essay wordt verteld dat je de huid op drie manieren kan zien: als een begrenzing tussen onze binnen- en buitenwereld, als een zintuig dat van alles kan voelen – van een zacht zomerbriesje langs je hals tot een pijnlijke val van de trap. En als laatste is de huid datgene wat je van iets of iemand ziet (en zoals de ander jou ziet). Als je naar iets kijkt, zie je de buitenste laag. Deze [publicatie bij de tentoonstelling](#) met het essay door Ernst van Alphen is dus zeker de moeite waard om te lezen.

De tentoonstelling 'Highlighting Skin' is nog t/m 5 april 2020 te zien bij De Ketelfactory in Schiedam. Meer informatie: <https://www.deketelfactory.nl/tentoonstellingen/highlighting-skin/>

Tekst: Daphne Rosenthal

Cover: Ina van Zyl, The Idea And Its Shadow (after Roger Doyle), 2008, 50 x 100 cm, olieverf op linnen. Fotografie Peter Cox, courtesy Galerie Onrust, Amsterdam en De Ketelfactory

← Vorige

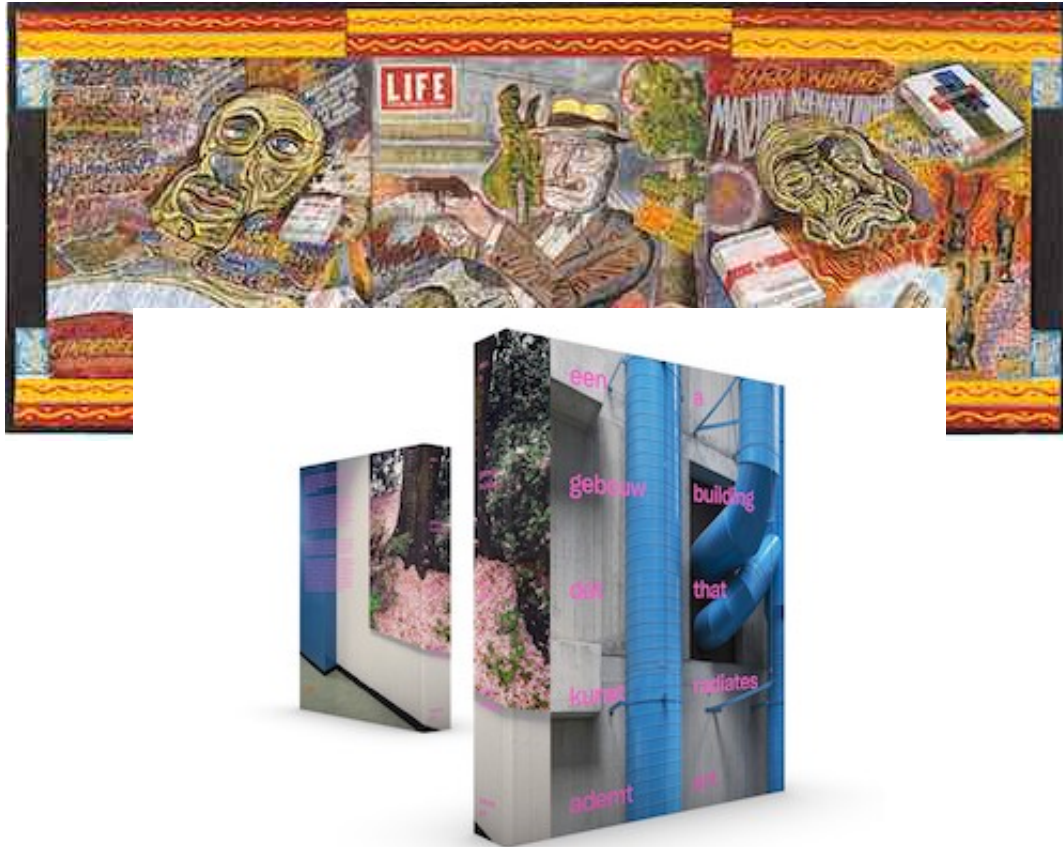
FURTHER PROJECTS

GO | NO GO #232: Post- Blackness

GO | NO GO #231: In grote lijnen denken

GO | NO GO #229: Kunstparels op de polikliniek

GO | NO GO #227: Plantenbloed en kunstzinnig onkruid

GO | NO GO #225: Lubaina Himid – Verbinden door te vertellen

Museum-roadtrip met De Kunstmeisjes

WIJ NEMEN JE MEE DE KUNSTWERELD IN.

VOLG ONS OOK OP SOCIAL MEDIA

© 2020 De Kunstmeisjes.

Search...
